

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Туристичне країнознавство. Європа

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: якими мовами читається дисципліна)

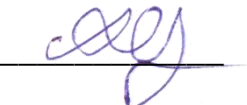
Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Туристичне країнознавство. Європа** складена відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: доц. *Анінко Наталія Петрівна*, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.

Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм» Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету Наталя АНДРУСЯК

© Чернівецький
національний університет,
2024 рік
© Анінко Н.П., 2024 рік

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

У структурі загальної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі вагоме місце займає цикл обов'язкових дисциплін, однією з яких і є «Туристичне країнознавство. Європа».

Курс націлений на формування необхідного рівня знань щодо розвитку туризму в різних країнах Європи, про передумови розвитку туризму в різних країнах Європи, про рекреаційно-туристичні ресурси в різних країнах регіону, сучасні туристичні потоки, різні види туризму, туристичні центри, специфіку курортів та їхню готельну базу, туристичні продукти туроператорів по країнах Європи, умінь щодо аналізу рекреаційно-туристичного потенціалу країн Європи, умінь презентації країни тощо.

Мета навчальної дисципліни:

навчальна дисципліна призначена сформуванню знань про сучасний світовий туристичний ринок та специфіку розвитку туризму в різних регіонах й країнах Європи. Займає важливе місце в структурі професійної підготовки майбутніх фахівців.

Пререквізити. Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін: «Історія туризму», «Туризмознавство».

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей:**

- ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
- ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
- ФК22. Здатність надавати фізико-географічну та соціально-економічну характеристику географічних регіонів і окремих країн світу; надавати туристичну країнознавчу характеристику окремих країн світу та аналізувати їхню туристичну спеціалізацію.

Програмні результати навчання:

- ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
- ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
- ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
- ПР33. Знати фізико-географічні та економіко-географічні особливості країн світу, що визначають їхню країнознавчу характеристику та спеціалізацію в міжнародному туризмі. Уміти аналізувати дані про природу, культуру, історію та туристичну інфраструктуру країни як чинники туризму; виявляти їхній вплив на розвиток і спеціалізацію туризму тих або інших туристських регіонів і країн.

Студенти також мають:

Знати:

- фізико-географічні та економіко-географічні особливості країн Європи, що визначають їх країнознавчу характеристику, географічну номенклатуру;
- знати європейський туристичний ринок і специфіку розвитку туризму в різних туристських регіонах і країнах;
- знати особливості туристичних ресурсів різних регіонів і країн Європи та їх вплив на спеціалізацію міжнародного туризму за регіонами і країнами Європи.
- знати основні туристичні центри та курорти.

Вміти:

- систематизувати дані про природу, культуру, історію та туристичну інфраструктуру країни як чинники розвитку туризму;
- виявляти їхній вплив на розвиток і спеціалізацію туризму тих або інших туристських регіонів і країн;
- аналізувати особливості формування та розподілу міжнародних туристичних потоків за регіонами;
- складати туристичні маршрути;
- дати туристичну характеристику країни;
- працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці;
- знати слабкі та сильні сторони кожної країни в розвитку туристичної інфраструктури, кліматичних особливостей, рекреаційно-туристичного потенціалу тощо.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Туристичне країнознавство (Європа)</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семинарські	лабораторні і	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	2	3	4	120	6	30	30			60		іспит
Заочна	2	3	4	120	6	8	8			104		іспит

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Розвиток туризму в країнах Європи												
Тема 1. Туризм та рекреація в країнах Європи		2	2			5		1	1			7
Тема 2. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Європи		2	2			5		1	1			7
Всього годин за 1 модулем		4	4			10		2	2			14
Змістовий модуль 2. Туризм та рекреація в країнах Західної Європи												
Тема 3. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Франція, Німеччина)		2	2			3		1	1			7
Тема 4. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Великобританія, Бельгія, Нідерланди)		2	2			3						7
Тема 5. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Австрія, Швейцарія)		2	2			4						7
Всього годин за 2 модулем		6	6			10		1	1			21
Змістовий модуль 3. Туризм та рекреація в країнах Північної Європи												
Тема 6. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Європи (Фінляндія, Норвегія, Швеція)		2	2			5		1	1			7
Тема 7. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Європи (Данія, Ісландія)		2	2			5						7

Всього годин за 3 модулем		4	4			10		1	1			14
Змістовий модуль 4: Туризм та рекреація в країнах Південної Європи												
Тема 8. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Європи (Іспанія, Португалія)		2	2			5		1	1			7
Тема 9. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Європи (Італія, Греція)		2	2			5		1	1			7
Всього годин за 4 модулем		4	4			10		2	2			14
Змістовий модуль 5: Туризм та рекреація в країнах Центрально-Східної Європи												
Тема 10. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Польща, Угорщина)		2	2			3		1	1			7
Тема 11. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Словаччина, Чехія)		2	2			3						7
Тема 12. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Латвія, Литва, Естонія)		2	2			4						6
Всього годин за 5 модулем		6	6			10		1	1			20
Змістовий модуль 6: Туризм та рекреація в країнах Південно-Східної Європи												
Тема 13. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Румунія, Болгарія)		2	2			3		1	1			7
Тема 14. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Хорватія,		2	2			3						7

Албанія)											
Тема 15. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Сербія, Чорногорія, Македонія)		2	2			4					7
Всього годин за 6 модулем		6	6			10		1	1		21
Всього годин		120	30	30		60	120	8	8		104

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми		Кількість годин	Кількість балів
1	Назва:	Туристичний продукт туроператорів в Україні по країнам Європи	2	3
	Завдання:	1. Проаналізувати офіційні сайти туроператорів в Україні, які спеціалізуються по країнах Європи (один туроператор на вибір). 2. Створити таблицю з переліком туристичних продуктів туроператорів в Україні по країнах Європи (один туроператор на вибір).		
	Результати:	Таблиця з переліком туристичних продуктів туроператорів в Україні по країнах Європи (один туроператор на вибір), виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.		
2	Назва:	Об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО в екскурсійних турах до країн Європи. Туристичний продукт туроператорів.	2	3
	Завдання:	1. Проаналізувати офіційні сайти туроператорів в Україні, які спеціалізуються по країнах Європи та виділити турпродукти, які включають об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО (один туроператор на вибір). 2. Створити таблицю з переліком туристичних продуктів туроператорів в Україні по країнах Європи, які включають об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО (один туроператор на вибір).		
	Результати:	Таблиця з переліком туристичних продуктів туроператорів в Україні по		

		країнах Європи, які включають об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО (один туроператор на вибір). Виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.		
3	Назва:	Розвиток туризму в країнах Західної Європи (Франція, Німеччина).	2	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
4	Назва:	Розвиток туризму в країнах Західної Європи (Великобританія, Бельгія, Нідерланди)	2	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
5	Назва:	Розвиток туризму в країнах Західної Європи (Австрія, Швейцарія).	1	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
6	Назва:	Розвиток туризму в країнах Північної Європи (Фінляндія, Норвегія, Швеція)	2	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
7	Назва:	Розвиток туризму в країнах Північної Європи (Данія, Ісландія).	2	2
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри,		

		курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
8	Назва:	Розвиток туризму в країнах Південної Європи (Іспанія, Португалія)	2	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
9	Назва:	Розвиток туризму в країнах Південної Європи (Італія, Греція)	2	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
10	Назва:	Розвиток туризму в країнах Центрально-Східної Європи (Польща, Угорщина)	2	2
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
11	Назва:	Розвиток туризму в країнах Центрально-Східної Європи (Словаччина, Чехія) (Польща, Угорщина)	2	2
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
12	Назва:	Розвиток туризму в країнах Центрально-Східної Європи (Латвія, Литва, Естонія)	2	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри,		

		курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
13	Назва:	Розвиток туризму в країнах Південно-Східної Європи (Румунія, Болгарія)	1	2
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
14	Назва:	Розвиток туризму в країнах Південно-Східної Європи (Хорватія, Албанія)	2	2
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
15	Назва:	Розвиток туризму в країнах Південно-Східної Європи (Сербія, Чорногорія, Македонія)	2	3
	Завдання:	1. Вивчити основні туристичні центри, курорти, об'єкти туризму, види туризму країн. 2. Створити рекламний продукт по країнах і розмістити його в соцмережах.		
	Результати:	Презентувати створений рекламний продукт.		
Всього			30	40

3.4. Зміст завдань для самостійної роботи*

№	Назва теми	Кількість годин
1	Туризм та рекреація в країнах Європейського регіону (Західна Європа)	6
2	Туризм та рекреація в країнах Європейського регіону (Північна Європа)	6
3	Туризм та рекреація в країнах Європейського регіону (Центрально-Східна Європа)	6

4	Туризм та рекреація в країнах Європейського регіону (Південна Європа)	6
5	Туризм та рекреація в країнах Європейського регіону (Східно-Середземноморська Європа)	6
6	Світова матеріальна спадщина ЮНЕСКО в країнах Європи	4
7	Світова нематеріальна спадщина ЮНЕСКО в країнах Європи	4
8	Порівняльний аналіз туристичних продуктів по країнах Європи українських туроператорів	4
9	Порівняльна характеристика розвитку туризму в країнах Центрально-Східної Європи	4
10	Порівняльна характеристика розвитку туризму в країнах Північної Європи	4
11	Порівняльна характеристика розвитку туризму в країнах Західної Європи	4
12	Порівняльна характеристика розвитку туризму в країнах Південно-Східної Європи	3
13	Порівняльна характеристика розвитку туризму в країнах Південної Європи	3
Всього		60

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідницька робота та проєктний метод;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного контролю:

- усна відповідь;
- тестування;
- перевірка практичних завдань.

Форма підсумкового контролю: іспит.

Засоби оцінювання:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (презентацій чи тематичних тестувань). Кількість передбачених балів за різні види робіт зазначені у силабусі, робочій програмі, в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти завантажують роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів лабораторних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожної теми і підсумкові (іспит), покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Визнання результатів, здобутих шляхом неформальної освіти:

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» (протокол №4 від 28 березня 2022 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами **неформальної освіти:**

– робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)														Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів												
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4				Змістовий модуль 5				Змістовий модуль 6				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15													
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4													

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Політика академічної доброчесності

Поточний та підсумковий контроль передбачає дотримання правил академічної доброчесності відповідно до «Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/xel1ulcg/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>) та «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdud03f4/pravyala-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>). Порухенням академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти вважається списування. Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти.

8. Рекомендована література

Основна література

1. *Анінко Н.П.* Туристичне країнознавство : навчальний посібник у 2 ч. – Чернівці : ЧНУ, 2011. – Ч. 1. – 120 с.
2. *Анінко Н.П.* Туристичне країнознавство : навчальний посібник у 2 ч. – Чернівці : ЧНУ, 2019. – Ч. 2. – 280 с. (електронний підручник)

Додаткова література

3. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
4. Масляк П.О. Рекреаційна географія : навч. посіб. К. : Знання, 2008. 343 с.
5. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Вид-во Ніжин. Держ. ун-ту імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
6. Туристичне країнознавство: Навчальний посібник / За ред. В.Ф.Семенова./- Одеса, «Атлант» ОДЕУ, 2010р. – 340 с.
7. Світова туристична організація UNWTO. URL : <http://www.unwto.org>.